

LA ESCENA CATALANA

BARCELONA 16 NOVEMBRE 1912

Any VII Núm. 319

15 cèntims

PERE COLOMER Y FORS Autor de «LA CREU»

(Fotog. Amadeo)

Sext folletí del drama de Pitarra **Lo Campanar de Palma**
Primer de **La Creu**

LA ESCENA CATALANA

REVISTA TEATRAL

SURT ELS DISSABTES

INFORMACIO—LITERATURA—NOVES

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: PLASSA DEL PÍ, 5 — BARCELONA

ESTRENES D LA SETMANA

CATALÀ, SINDICAT A. D. C.

La creu. — Drama en tres actes, per Pere Colomer y Fors.

Una pila d'elements, còmics y dramàtics, aspres de ò y armoniosos — adhuc de sàinet y tragedia en certs passatges, — posa en joc en Colomer construint la seva obra. No's tracta, doncs, de un esbós, de un ensaig prematur y sencillíssim. Mes aviat es el fruit de un estudiós aprenentatge ofert al públic ab franca valentia. La visió que del teatre pugui tenir en Colomer, ampliada abans en unes quantes provatures, se ens mostra avui ben decidida. Defuig aquest autor entortolligaments y complicacions en el conflicte. Més que un diàlec matisat y pintoresc, ama les frases crues, gràfiques; els caires vius del llenguatge, per feridors que sien. Acusa, ab vera complascència, les línies dels personatges; dona relleu a les violències d'acció y acàs se delecta un punt massa projectant la nota pessimista a través les escenes.

De concepció semblant partiren en son dia emponents dramaturgs de nostra terra. No es bon camí per l'èxit fàcil; ja ho sabem. Però es temptador pels joves y les mateixes dificultats que ofereix, esperonen y disciplinen vocacions. Simbol, fortaleza, transcendència, Vida y Amor ab majúscula, formaren una escola y generaren, a més de les notables, altres produccions mereixedores de consideració y respecte. Si avui les coses van per altres camins, no'ns queixem que ja es hora; però tampoc caldrà tractar ab menyspreu els fruits d'aquella teoria, mentres els inspire la sinceritat, encara que'ns arribin un xic tard per una colla de circumstàncies...

La creu, estrenada uns quants anys enrera, quan en Colomer escrigué el drama, encaixava y s'avenia perfectament ab la modalitat teatral que aleshores imperava. Sens dubte que la crítica l'hauria tractat ab

més benevolència y els comentaris de la gent d'entre bastidors li haurien estat més favorables. *La creu*, ab tot, no va donarse a conèixer passant, com altres obres de mà en mà d'empresari. Instituit el Sindicat, sotmès el drama a son criteri, cregueren els censors que l'obra era viable y talment informaren. El canvi de preferències, les noves evolucions del Teatre Català es cert que podien perjudicarla un punt. Però, era just, era honrat condemnar-la, donades les condicions literàries de *La creu*, a no veure la llum, ofegada pels canvis de procediment que usen avui nostres artistes? Creiem que *La creu* se mereixia els honors de la estrena. Aplaudim, doncs, de tot cor, la noble conducta del Sindicat d'Autors Dramàtics.

El públic rebé l'obra ab simpatia, seguí ab interès els alts y baixos de l'acció y'n coronà'l final ab llargs picaments de mans. L'èxit fou, en conjunt, forsa estimable y en Colomer cridat en escena a cada final de acte.

La fè y entusiasme de l'autor se reflexen en molts moments del drama y conseguixen sovint donarnos veritables impressions artístiques. Valgui per exemple la presentació y esbós de la figura de l'avi, — interpretada ab molt acert per en Joaquim Vinyas. — Aquest avi morí abans del segon acte. Doncs la evocació que se'n fa, durant les bodes del noi, es una nota d'emoció tant pura que molts espectadors se'n sentiren els ulls humitejats. Y dur al teatre, que viu de l'acció, semblants matissos y llunyanies ja es sabut lo difícil que resulta.

Altres episodis interessants, conduït ab enginy y celebrat ab rialles, es el quadro de costums dintre el qual se celebra'l casament y que aprofita l'autor, ab oportunitat y trassa, per fer més impensada y violenta la tornada del pare criminal.

L'Aymeric, en Sirvent, en Galceràn y la senyora Verdier jugaren molt bé aquestes escenes que evocuen la manera tradicional de nostre teatre.

La tornada del pare desperta expectació y les frases que s'hi diuen recordis la exclamació den Daróqui, — entonen ab la solemnitat d'aquell instant, punt decisiu del drama.

La creu torna a pesar, desd'aleshores, més feixuga que mai, damunt la trista familia. Segueixen unes tormentoses escenes plenes d'esgarrifances y pres-

sentiments, algún dels quals es sugerit ab gran justesa... Aquí s'han fet retrets a en Colomer tirantli en cara reminiscències y adhuc imitacions. Es que podríem, crítics y autors, mostrarnos lliures de pecat respecte a lo que per *ambient* enteníem abans d'ara?

Diguemho clar, siguem justos: *La creu* tindrà defectes, caigudes, desacerts; però no es pas la poca cosa que molts volien suposar. Y encara, dels defectes, serà bõ carregarne bona part a compte de uns certs procediments literaris que estigueren vigents, ja fa alguns anys, com la darrera paraula del Art y de la Vida (així se deia y, sobre tot, així s'escrivia.)

**

La lleugera y fragmentaria ressenya, aquest ràpit y desordrenat papellonejar sobre l'obra que venim de fer, creiem que ja demostra, per si sol, que en Colomer no es un indocumentat. Els materials hi son, propis o assimilats, y veiem l'autor com els combina, acàs deixantse dur un xic massa per influències d'aprop o de lluny. Cal doncs, d'aquí en avant, sostreures a tota corrent que no sigui ben bé la personal, planejar les obres sense prejudicis y resòldreles ab tota independència. Així en Colomer, que posseix bones qualitats, triomfarà pel seu compte, deslligant, en lo possible, la sort de les seves produccions del predomini o decadència de una escola. Es un concell d'amic que, de seguirlo en Colomer, ha de donarli - n'estem certs, - preciosos fruits.

**

Ja hem citat ab elogi el treball de la senyora Verdier y dels senyors Vinyas, Aymeric, Sirvent y Galceràn.

En Piera, actor y director de escena, ab aquella bona voluntat que sempre es premiada ab el millor dels èxits. Salvà ab talent els esculls del personatge y marcà la figura, en prosperitat y decadència, ab detalls de un subtil observador.

La Fremont, mare amorosa, esposa dolorida, té domini de l'obra. Y la seva veu acariciant y càlida y aquells esclats d'energia que avegades sorprenen, un cop més convenceren el públic.

En Daroqui, fet el mestre de sempre. Al final del segon acte, quan tremola per la tornada del assessor, en Daroqui està magnífic.

Perillós, difícilíssim de presentació y accionat, es el personatge que encarna l'Antonia Baró. L'aplaudírem ab entusiasme, per lo bé que se'n surt y'n deixa un bon recort.

La Mestres y en Bardem, estimantse, casantse y compartint, amorosament, les alegries y tristes de la vida. La simpatia dels espectadors no'ls abandona, ni nosaltres tampoc, en aquesta cantada que fem de l'execució del drama den Colomer.

CATALÀ

Dietari de la setmana:

Dिवendres, dia 8: *Senyora avia vol marit y Els segadors de Polonia*.

Dissabte dia 9: Estrena del drama en tres actes, de Pere Colomer y Fors, *La creu* y la comedia en un acte, de Avel·l Artís, *La eterna qüestió*.

Diumenge, dia 10, tarde: *Senyora avia vol marit y Els Segadors de Polonia*. - Nit: *La creu* y *La eterna qüestió*, Dilluns, dia 11: *Les bodes den Cirio*; *La creu* y *La eterna qüestió*.

Dimars, dia 12: *La eterna qüestió*, *La creu* y *Dissabte de gloria*.

Dimecres, dia 13: *La creu* y *Dissabte de gloria*.

**

Continuant la formació de repertori empresa ab tant acort aquesta temporada, s'han reproduït les obres en un acte *La eterna qüestió* de l'Avel·l Artís y *Dissabte de gloria* den Manel Folch y Torres.

Fou *La eterna qüestió* una de les primeres pedres posades en l'edifici de la moderna comedia catalana. Prescindint dels mèrits escènics y literaris de l'obra, això sol ja la faria digne de consideració. Els actors que la interpretaren (alguns dels quals ja la havien estrenada) ho feren ab veritable bon gust y coneixement de causa. Recomanem el treball enginyós, ductilíssim, de la Emilia Baró. La delicadesa y sobrietat den Bardem també mereix elogi.

Entre els qu'estrenaren la comedia, en Carles Capdevila sosté la figura ab quatre tocs definitius. L'Antonia Baró intel·ligent y intencionada. Y en Sirvent fa del avi amorosit y previssor, una de les seves creacions més notables.

Dissabte de gloria, un dels èxits còmics de la temporada anterior, ha obtingut, aquest cop, casi el mateix repartiment. Hetsaqui com s'arribaria, després de un quant temps de solidesa y uniformitat en la companyia a executar obres de manera magistral.

En Galceràn, tant sols, intervenia per primera vegada en aquelles escenes delicioses. Però ja ab domini absolut del personatge, que presentà ab forsa originalitat y gracia.

L'Emilia Baró, incomparable. Aquella «Roseta» es un paper que sembla escrit a propòsit per provar e bon criteri de una artista. Reclama, com pocs, la nota justa. Mes amunt o més avall, desentonaria o perdria la gracia. Carregantlo de tons, fora de mal veure y difícilment, al evolucionar, s'esborraria la primera impressió. Alluegentlo massa, no hi fora pas el contras cercat en la comedia. Presentarlo, sostenirlo y guardarlo com ho fa la Baró, es una troballa escènica de es més artístiques que puguin aplaudirse.

«La sogra» que interpreta la Plà, es de bon regent y molt es pavida, tal com l'autor la sollicita. El senti pràctic que revela y la bona mà que té en treuren profit, fan acreedora a l'actriu, una vegada més, als me-

morables elogis y felicitacions que li valgué l'estrena de l'obra.

«L'Andreu» (Carles Capdevila) bon xicot de cap a peus, però desviat de la seva dona pels defectes d'ella, evoluciona ab precisió extraordinària. Y al tornarli el gust per la vida de família, en Capdevila contribueix, en primer terme, a transparentar el sentit d'aquell *Dis-sable de gloria* de tant magnífics resultats.

— Ahir degué estrenarse el drama en dos actes de l'Ignasi Iglesias *L'home de palla*, que ha despertat una forta espectació. Ja'n parlarem la setmana entrant.

— Se prepara la producció en dos actes y tres quadros, prosa y vers de l'Antoni Muntañola, *La victoria dels cent deu*. Obra d'enginy y travessura, vestida ab fresca inspiració y resolta ab airosa llibertat, matisarà, de manera ben personal, nostre repertori còmic. Prometem, per quan s'acosti l'estrena anunciada, una extensa informació sobre la mateixa.

ROMEA

Tal com era de preveure (per les varies consideracions apuntades en aquest mateix periòdic) *Petit café* se concreta a divertirnos en un sol teatre. L'escullit per l'esbarjó es ROMEA, y ho celebrem per que això es justícia seca. Així devia haverse comensat la cosa, y una pila d'empresaris s'haurien estalviat temps y la pena que fa veure malmeses una pila de il·lusions... En fi: mai es perdut un escarment quan pot servir de experiència.

Per aquest dijous estava anunciada l'estrena de la comedia en un acte dels senyors R. Portusachs y S. Castellví *Por la misma senda*.

Ja'n direm alguna cosa.

ELDORADO

El heredero, comedia den Lluís Baniere, la traducció castellana de la qual se representa en aquest teatre, si bé proporcionà un bon èxit a la companyia y molts aplaudiments al senyor Villagómez, no té, baix el punt de vista literari, aquella consistència que fora de desitjar. Revellida de fons, grisa de forma y un punt amanerada de procediments, un hom no atina en l'encant que pot trovar segons qui traduint segons què, y el gust de oferirho al públic que demostren certes empreses. De produccions mitjanes n'es plè a vessar el repertori de qualsevol país y no valdrà la pena, doncs, de córrer a cercarles als veïns com qui ensopega ab un tresor dels envejables. Millor aplaudirfem una atenta selecció de les comedies originals, que no pas aquest afany de traduccions que, de no dirigirse ab molta intel·ligència, malmet una literatura després de haver perjudicat, notabilíssimament, els interessos dels autors.

L'empresa de Eldorado, però, s'apressa a posarhi remei. Prova'n sia *La noche del sábado* den Benavente, la reproducció de la qual s'anunciava per aquest divendres. Ja'n parlarem en el número pròxim. Y estem segurs, per aleshores, de poder elogiar, incondicionalment, els esforços (aquest cop ben encaminats) de la notable companyia.

NOVETATS

Reinar después de morir, el popular drama de Velez de Guevara refundit pel senyor Fernandez Villegas, ha constituït altre gran èxit per don Ricardo Calvo y la seva companyia.

Solament l'amor y devoció que sent el festejat artis-

ta pel teatre clàssic castellà, podien fer el miracle de convertir la reproducció d'aquesta obra en triomf indiscutible.

Desde el comensament en Calvo decorà ab tot son art les estrofes del drama. L'atenció del públic convertida així en interès creixent, esclatà, ja en el primer acte, la primera ovació. Va repetir-se en el segon, acabada l'escena d'amor, y en el tercer fou una serie de aclamacions.

En aquest acte cresqué la figura del intèrpret a mida de les situacions y arribà a imposarse als més exigents. El dolor y l'ira el posseïren y també la tendresa, emocionantlo, ens impressionava. La grandesa del personatge, doncs, encarnà en l'artista y la escena final de homenatge a la Reina morta, vingué preparada ab tota solennitat.

La interpretació de *Reinar después de morir*, intensa y arrodonida, serà una de les pàgines més brillants en la carrera del jove actor.

El secundà molt bé la Lola Velazquez, vencent en algunes de les més difícils situacions. En Vaz, en el Rei, digne y aplomat com sempre.

Els demés, discretíssims y el conjunt molt estimable. La direcció de escena, que tants perills oferia, notable.

CIRCOL DE SANS

Diuenge passat va posarse en escena l'aplaudida obra dramàtica de Feliu y Codina *El Nuvi*, davant de un públic per demés selecte.

L'execució va ser admirable, deixant en l'ànim la impressió de que la companyia que dirigeix en Josep Pubill posa en totes les produccions que representa aquella selecció y entusiasme propis dels iniciats en els èxits y ressorts teatrals; prenenthi part les actrius senyores Roca, Varela, Ortiz y Martí, junt ab el director senyor Pubill qui desempanyà'l «Mossen Guillem» ab aplom y desinvolture escènica, com aixis mateix també'ls demés intèrprets senyors Capdevila, Puigventós, Cabruja, Calvo y Fernández.

Acabà l'espectacle ab l'aplaudida comedia den Folch y Torres *Un interior*, molt acertadament posada per les principals parts de la companyia.

El públic va premiar repetides vegades la labor dels artistes, comentant favorablement el bon cel que animà a uns y altres pera correspondre als favors de la concorrencia.

Sollicitat

Adorable inconeguda
qu'en tos aires hi preveig
l' ilusió sempre volguda
d' un amable discreteig,
en tu flo ma esperança
com a nau que porta 'l vent,
qu' es pel cor la benauransa
quan l' atrau el sentiment,
que si guies els meus pasos
ab ton cel benefactor
òbrem doncs també 'ls teus brassos
y em captivi 'l teu amor!

J. VIVES Y BORRELL.

SOCIETATS RECREATIVES.

Ateneu obrer del districte II

Diumenge passat, ab la traducció *Els Hipòcrites*, la companyia Boquet va mostrar-nos una vegada més les seves bones qualitats per la execució de les obres dramàtiques.

El personatge «Edgard Linnell» del que se'n encarregà l'esmentat director fou desempenyat ab una cura y riquesa de detalls a que no'ns tenen acostumats els nostres aficionats, generalment. Y destacà més el treball del senyor Boquet, ja que fou dignament secundat pels senyors Gost, Fàbregas, Valls, Diví, Simón Querol y Esplugas. També estigueren en bon lloc les dames senyores Duràn, germanes Albert, Cevallos y Vidal, qual treball valgué que tots els executants fossin ovacionats al acabar l'espectacle.

La presentació, com sempre, esplèndida.

Per demà s'anuncia *El Comte Arnau*, del Pitarrà.

Sala Trilla (Gracia)

La companyia de *género chico*, que baix la direcció den Felip Vallmajor actua en aquest local, ha representat en la darrera setmana *El somni de la Ignocència* que obtingué una acurada interpretació.

El Artesà (Gracia)

Baix la direcció del veterà Pere Puig, s'ha representat darrerament la balada de Pitarrà *El liri de aigua*, en quina interpretació el senyor Puig se portà com tantes altres vegades qu'ha representat l'esmentada obra, ratllant sempre a l'altura d'un veritable actor, essent molt ben secundat per tots els que hi prengueren part.

Centre Obrer Republicà «Les Torres»

Dissabte a la nit posaren en escena les obres del insigne dramaturg Ignasi Iglésias *Girassol y Joventut*.

La interpretació de les mateixes, corria a càrrec de la aventajada dama jove senyoreta Roca y de la senyora Rodés. Seriem injustos sino consignéssim que tan l'una com l'altra feren més de lo que que'ls permetien tant las condicions del local com la mala interpretació que tots ells sens excepció donaren a dites obres. Per no pecar de massa omítim els noms, però consti que allò més que cosa d'aficionats, semblava una burla indigne.

Fraternidad, R. I. «El Pueblo» (Clot)

La companyia de la casa baix la direcció del senyor Marcó y ab cooperació de les distingides actrius Sres. Vallespir, Riera y Dinarés, van representar, el diilluns passat, nit, l'obra d'en Rusiñol *La Mare*. En la interpretació s'hi lluiren s senyores esmentades, sobre tot la

senyora Vallespir, que estigué bé en la protagonista, siguent molt aplaudida.

Dels homes no podem fer esment de cap perquè tots se van portar molt bé. Aquestos foren els senyors Rovira, Marès, Canadell, García, Ros, Brunet, Sallés y Pujol (M).

En Pujol (J) en el «Bailet» estigué a l'altura d'els homes ja que feu un «Bailet» molt aixirít y correcte.

Le presentació, bona, y la direcció honrant el senyor Marcó, a qui felicitem de veres.

Acabà tant lluhida festa ab *Indicis*, que els senyors Marcó, Bonet y Pujol, junt ab les senyores Vallespir y Riera, feren trencar de riure a la nombrosa concurrencia.

Gassino Foment Andresense.

(Sant Andreu)

La companyia que dirigeix en Josep

Pubill, representà l'exquisida obra den Rusiñol *Els savis de Vilatrista*. Fou ben interpretada. No fem elogi particular, perquè tots estigueren a la mateixa bona altura, tant de caràcter com d'execució.

Centre Pla de Bages. (Aribau, 21)

Diumenge passat, ab *Els porucs* y *El Pronunciament*, varen celebrar una funció que va plaure a la concurrencia, ja que a dir veritat l'execució fou esmerada y per lo tant digne de lloansa.

Foren els intèrprets les senyores Milà, Antigas y Parra, y els senyors Mimó, Comas, Roca, Pedret, Masriera, Solà Mateu.

Bé la direcció, a càrrec del senyor Alfred Mimó.

DE NOSTRES CORRESPONSALS

Esplugas del Llobregat.—«Centre L'Avenç» El dia 10 del corrent, per la tarde, tingué lloc, en el Teatre d'aquesta societat, y per la companyia d'aficionats de la mateixa, una segona representació de les obres *El Tresor* y *El pintor de miracles*.

El drama d'en Morató, tingué una interpretació molt justeta, tant, que en les escenes de conjunt s'hi notà la manca d'assajos y de direcció, Els senyors Píquet y Fabregas. (N) molt bé, lo mateix que la senyoreta Roselló en la «Enriqueta». Els demés, secundaren.

El sainet d'en Rusiñol, feu riure de debò en les situacions còmiques, siguent desempenyat un xic millor qu'el drama. El senyor Argemí, feu riure en el protagonista. Els demés, ajudaren dignament al conjunt.

Tàrraga.—«La Alianza.» Els aficionats de la casa hi representaren, el diumenge, dia 10, el drama den Pitarrà *Lo Contramestre*, anant l'execució bastant acertada. Cumpliren en sos respectius papers les senyoretes Guardia y Alegret, com també ls senyors Pané y Minguell.

Per fi de festa posaren *Agencia de informes comercials*, que diverti al public

especialment el senyor Brós, que ab la graciositat que domina feu riure de debò a la distingida concurrencia.

Cal felicitar a la direcció per lo bé que's va portar.

Badalona.—«Unió F.N. R.» La comedia de l'Albert Llanas *Don Gonzalo o el orgull del gec*, fou l'obra escullida pera representar l'Estol Artístic el diumenge passat.

La execució justíssima, a la altura de les que ab tant acert venen representant els joves d'aquest grop en aquest teatre y siguent molt ben dibuxades les figures pera tots quants hi prengueren part.

«Centre de Ntra. Sra. de Montserrat» Diumenge passat, davant d'un nombrós y escullidíssim públic, els joves de la casa representaren *La mitja taronja*, den Josep M.ª Arnau.

Molt bé les senyores Casassas, Ferrandiz y Mestres (A.) La execució, per part dels joves fou bona, encara que en alguns moments s'hi respirava un ambient de fredor degut al poc moviment de les figures, exceptuant de lo dit a n'el jove Caralt.

Seguiren per ordre de mérits els senyors Foncuberta, Condominas, Roselló

y Porta. Per fi de festa posaren *Cura de moro*, d'en Pitarra, en la qual el públic passà un bon rato y feu les delícies del respectable el jove Caralt.

Capellades.—«Lliga C. I. y A.» Els aficionats qu'actuen en aquest teatre, ab la cooperació de la actriu senyora Pallarés, posaren en escena, la nit de Totsants, la traducció en quatre actes *La retreta*.

La senyora Pallarés, feu una tasca digne d'elogi. Els senyors Domenec y Solà, especialment aquest últim, estigueren molt justos. Els senyors Tutusaus y Vergés, no estigueren tan acertats.

Els demés, ajudaren correctament.

«Centre Moral» En el desempeny del drama *Mala Aranya* estigueren molt encantats tots els estudiosos aficionats de aquest teatre, sobressortint els senyors Respall, Roig, Ferrer, (A) y Llorens, lluintse ab son treball els senyors Ferrer (J) Bruquetaso, Gomez, Castells, Tubelia y Tori.

No parlo dels fi de festa que's feren en l'un y l'altre Centre, perquè no tenen gaire importancia; sols compliren ab son comés de distreure, rient, a la concurrència.

Per la diada de Totsants y també en en el Centre Moral, se representaren quatre sensilles abretes an un acte, de les quals, els aficionats de la casa, sapigueren treuren un bon partit, ja que, fora de *Deixebles de Sherlock Holmes*—que fou la que executaren ab més acert y gracia,—les demés obretes eren de estar per casa.

Se parla de la fundació d'una secció d'aficionats qu'actuarà al teatre del Centre, inaugurant una tanda de representacions per la diada de Nadal. Si's confirma, lo qual celebrariem moltíssim, foren quatre els teatres d'aquesta Vila—tots els que hi ha—en els quals actuarà una companyia d'aficionats. Seria una prova evident de l'entusiasme que sent la joventut capelladina per el art teatral.

Reus.—«Centre R. R. Autonomista» Diumenge, dia 11. La interpretació que donà la secció que dirigeix en J. Riba, a l'obra de l'Iglesias, *La resclosa*, deixà molt que desitjar. La senyora Galtés, si bé estudià la «Nuria» ab carinyo, no era son caràcter, per lo tant no'ns va convèncer. La senyoreta Novials caracterisà d'un modo admirable'l tipo de «Quima» el senyor Riba, ab tot y demostrar una marcada voluntat, no logrà donar el rellu que requereix en el paper de «David» y es que no es personatge per ell; en Montagut, en l'«Adrià», molt bé, te-

nint escenes molt felices y particularment en la final del tercer acte. Els demés, senyors Gabiñau (R) Sagalà y Anguera, estaven molt ajustadets.

La presentació escènica, admirable. S'estrenaren dues decoracions molt vistoses pintades per en P. Costa, que foren molt aplaudides, tinguentse de presentar l'autor a rebre'ls aplausos dels concurrents.

Volem recomenar al senyor director d'escena, que tingui un xic més de compte en el repart de caudals, y molt especialment a les senyores. Com també'n les entrades y sortides dels personatjes, (que no'n fan cap a temps)

«Patronat del Obrer» Al mateix dia, a la tarde, donaren una representació de la comedia dramática'n tres actes *Pescadors!*.

«Centre Tradicionalista». Ab bon acert, en la diada de Totsants, s'estrenà el drama historic en tres actes, *Carlos VII*, qual obra sigui dirigida pel senyor Basora, prenenthi part a més del dit, els senyors Sentís, Ferré, Cort (J. y J.), Masdeu, Jausà, Ferrau (J.) Juncosa y Espasa.

Per últim, la xistosa comedia den Saltiveri *Un don Joan Tenorio a trossos*, pel senyor Basora y altres.

«Patronat Obrer». A la mateixa vetlla posaren les comedies *Tinc la dona fora y Rucs valents y valents rucs*, qual desempeny anà a càrrec dels senyors Rosell, Ramón, Matas, Miró, Viscarrués y Busquets, obtenint una bona interpretació.

Al diumenge següent donaren una segona representació del drama líric *La mort del escolà* y la comedia, *Tinc la dona fora*. Ab tant felis desempeny com en la primera.

Mataró.—«Associació Foment de la Sardana.» El diumenge a la nit va tenir lloc la primera representació de la serie de composicions literaries posades en acció per alguns socis de la mateixa.

Les tres primeres que's varen interpretar en tal dia, son degudes al singular poeta Don Salvador Llanas y se titulen *El concho La sacrificada* y *L'Amor a casa*, totes elles escrites ab forsa correcció.

En la interpretació prengueren part variis estudiosos joves aficionats de la casa, els quals feren llur treball ab molta satisfacció.

La concurrència va premiar ab aplausos els principals passatges de les obres, cridant ab insistència al autor y intèrprets.

Areys de mar.—Ab *La mare y Indiciis*, la companyia d'aficionats que dirigeix el senyor Gualba, donà una funció, el dia 3, al Ateneu Arenyenc.

L'execució sorti arrodonida, traientne el mateix partit que el dia que representaren el mateix programa Arenys de munt, qual ressenya ja s'ha insertat en aquestes mateixes columnes.

Vic.—«Catalunya Vella.» La junta directiva d'aquesta entitat d'acort ab la de «Casino Vicense», ha contractat la companyia que dirigeix en Claudi Tubau, pera donar una serie de funcions que tindran lloc els dijous al «Casino Vicense» y els dissabtes a Catalunya Vella.

En aquesta societat dissabte passat va posarse en escena el drama *Lo Ferrer de Tall*.

En l'execució d'aquesta obra sobresortí el senyor Marcet qui feu un «Esquerra» perfecte.

La senyora Sagués y la senyoreta Tubau, sortiren també ben airoses en sos respectius papers de «Baronesa y «Mau-xaire».

Els demés, Ricart y Serrano y senyors Marcet (fil) y Ripoll, arrodoniren el conjunt.

Teyà.—«Teatre La Unió» Per ser diluns passat la diada de festa major, volgué aquesta entitat celebrarla incloenthi un número teatral, a fi de donar compliment als aficionats a Talia, y esculliren les obres *La Resclosa* y *Gent d'ara*, que foren secundades per la senyoreta Agneta Morera y la senyora Cardalda.

Segons comentaris del públic intel·ligent que va assistirhi no es del tot prou perfeccionat l'acert ab que se interpreta la primera, però guanya un poc més, en detall y afinació, la segona.

Els de Sant Martí

Diuenge celebrà'l benemèrit «Ateneu Obrer Català de Sant Martí» la festa dels Jocs Florals.

Comensat l'acte a l'espaiós teatre de l'Ateneu baix la presidència del regidor regionalista don Pere Montanyola, qui portava la representació del senyor alcalde, el mestre en Gai Saber Francesc Matheu, president del Jurat, llegí un hermosíssim parlament en vers, recordant el ressorgiment dels Jocs Florals, en mitg de la fredor de mort de Catalunya, logrant reanimar lo que semblava no tenir ja més vida, fins a tal punt que el cant de la Patria s'ha fet popular altra volta, arribant fins l'ànima del poble. Ab el ressorgiment de la llengua ha vingut el de la nació: de la poesia catalana, el de tot el poble català.

Però aixís com la llengua ha comensat l'obra, també la té d'acabar, y fins que tot serà restaurat, no serà acabada la missió que ara tenen els Jocs Florals.

El discurs de don Francesc Matheu fou coronat ab xardorosos aplaudiments.

El senyor secretari del jurat llegí a continuació la memoria y el veredict, sortint premiat ab la flor natural don Manuel Vilà Dalmau, qui passà a oferir la flor a la reina de la festa, la qual passà ab la seva cort a ocupar el siti de la presidència, als acorts de la Banda Municipal y saludada ab els entusiasmes del públic.

L'autor premiat llegí la seva poesia «Quan joventut esclata...», plena de vida y moviment, vida y moviment que encomanà al públic, qui la aplaudí durant molt llarga estona.

L'englantina y el premi número 4 del cartell, correspongueren al poeta don Josep Carner, qui fou objecte de merescudes ovacions, per les poesies «El dia revolt», riquíssima de ritmes y «Cant de retorn».

Altres premis: Senyors Arús, Morera, Vinardell, Valeri, Bassegoda, Doltra y Bertràn.

Llegides totes les composicions en vers premiades, s'aixecà'l senyor Montanyola qui era ademés membre del jurat, pera donar les gracies. Fou aplaudidíssim.

El Teatre Català a les Balears

Ja fèiem, en son dia, merescuts elogis de la companya que ve realisant a les Balears la companyia de declamació Casals Cazorla. Avui, davant les noves que'ns arriben, caldrà renovar els encoratjaments.

L'èxit artístic, ara s'armonisa ab el profit econòmic.

LA ESCENA CATALANA

El temps que dura l'excursió demostraria, sense altres precedents, l'acceptació que dèiem.

Després de Manacor, la companyia va passar a Felanitx. Les obres que's posaren en escena foren: *La bona gent*, *Foc nou*, *Lo ferrer de tall*, *Terra baixa*, *Don Gonzalo*, *El cor del poble*, *El místic* y altres, totes del repertori català. Entre les traduccions recordem, *Tristos amors* y *Els hipòcrites*.

Acabada aquesta petita temporada s'instalà la companyia a Lluç-major hont no coneixien nostres produccions escèniques, obtenint un èxit grandios, haventse de perllongar la temporada per tot el mes que som.

Les obres representades a Lluç-major fins ara, son: *Foc nou*, *La bona gent*, *Terra baixa* y *El místic*.

Les manifestacions y converses del públic sobre les obres catalanes, no poden ser més entusiastes.

Respecte a la interpretació, els elogis son unànims. Se celebren les principals figures de la companyia y els noms den Casals y la Cazorla han esdevingut populars en aquelles illes.

Fer pública semblant victòria, ens fa molta alegria. Felicitem una vegada més als celebrats artistes, tant pels aplaudiments que recullen com per la constancia que demostren. Així se fan les tasques honorables y productives. Tant debò que fossin forses els imitadors que, aquets benemèrits comedians, trobesin entre nosaltres!

Va ab aquest número el VI plec (16 planes, format gran) de la popular producció den Pitarra

LO CAMPANAR DE PALMA

drama en tres actes y en vers destinat a obtenir moltes representacions, arreu de Catalunya, així que'n tinguem enllestida l'edició. Els exemplars de la qual, van ilustrats ab diverses fotografies, de personatges y decorat, destinades a servir de guia als que vulguin posar en escena *Lo Campanar de Palma* ab tota la propietat deguda.

Acompanyem també el I plec (16 planes, format nou) de la darrera estrena del Sindicat d'Autors, drama en tres actes den Pere Colomer y Fors,

LA CREU

obra ben rebuda pel públic.

Aquest excés de material ens obliga a suprimir lo que podríem dirne cobertes de la Revista. Ben entès, però, que tornarem a posarles així que's regularisin, acabada l'obra den Pitarra, les pàgines que repartim de folletí.

Al publicar, la setmana passada, el *val* pera que nostres lectors puguin adquirir un retrat de franc a la Fotografia Francés, ens descuidàrem de fer constar que quedaven ex-

cluits els dies festius, de modo que solsament en dies feiners regeixen les condicions expressades.

Aixó per un cantó.

Paraltre part hem d'advertir que'ls tals cupons son valaders fins el dia 10 del mes de Desembre; passat d'aquesta data el posseïdor no tindrà dret a cap de les condicions ofertes.

Una lleugera malaltia té retret al llit, desde fa alguns dies, al eximí artista don Apeles Mestres, president del Sindicat d'Autors Dramàtics Catalans.

Celebrarem la ràpida millora.

En les companyies teatrals de Madrid—així com en les castellanes que actuen a Barcelona,—hi figuren notables comedians procedent de la escena catalana. Haventnos dolgut, una a una, d'aquestes emigracions (voluntaries o forsos que fossin) no per xò guardem rencor als emigrants ni deixem d'alegrarnos dels seus èxits y prosperitats, quan els sabem de bona tinta. Y considerant d'interès pel curiós lector rebre noves directes de la tasca que lluny de la patria realisen aquets artistes, projectem enterarnos directament y oferirne, en el periódic, una fidel informació.

Així, debutant aquest dissabte al Espanyol de Madrid, ab *El mistic* den Rusiñol, nostra eminent Jaume Borràs, tenim promesa detallada ressenya de la solemnitat. Y ab molt gust la publicarem en el número pròxim.

També està en vigílies de inaugurar campanya a Madrid, Teatre de la Princesa, empresa Guerero-Mendoza, aquell inquiet y coratjós Alexandre Nolla que, camí de la popularitat entre nosaltres, de cop y volta va contractarse en companyia forastera y ara el tenim pel mon recomensant els esforsos per donarse a conèixer.

En Nolla, darrerament, ha estat a Barcelona — encara que poques hores — Visità els amics y, com era llògic y natural, va deixar-se caure en aquesta Redacció. En Nolla està content, optimista y ab unes grans esperances encomanadisses d'obrirse pas depressa. De la gloria del seus passos, prometem, igualment, reflexarne alguna cosa en les columnes de LA ESCENA CATALANA.

Y ja que parlem de gloria. L'enhorabona, de tot cor, a un altre dels madrilenys improvisats: en Ramòn N. Gatuellas, que actua al «Teatro Cervantes», companyia Simó-Raso, pels avenços que fa en la seva carrera. La darrera estrena en que ha prèns part en Gatuellas, ha constituït un èxit extraordinari per l'actor. Així ho lleguim en la premsa y tants elogis unànims endressats a un comediant procedent de nostra escola, no poden menys que omplirnos de satisfacció.

D'això se'n diu fer quedar bé la familia.

Per molts anys.

Creiem d'interès per a nostres lectors comunicar que:

—Hem rebut el monólec *Demà'm caso*, original de Jaume Vila Riera («L'avi Riera»), que resulta ser un bonic passatemps, correctament escrit en vers, hont hi campeja lo humorisme de son autor. El recomanem als aficionats al

gènero. Preu: 20 cèntims. De venda en nostra Administració.

—Hem rebut de «La lliga del bon mot» un follet de propaganda el qual, entre altres treballs interessants, conté el precios article «¡Alerta!» de l'eminent Maragall.

—El Sindicat professional de periodistes degué celebrar divendres una funció de benefici al teatre Novetats, en la qual prenién part la majoria de companyies que actuen a Barcelona. Entre elles, la del nostre Sindicat d'Autors anunciava una representació del deliciós saínet den Rusiñol *El triomf de la carn*.

—L'autor, del Sindicat, de qui varem anunciar qu'estava escrivint una revista pera ignoscents, titulada *Cinema-Barcelona*, ens prega que fem constar nostra indiscreció al donar la nova sense l'autorizació deguda, tota vegada que ara resulta que li han carbassejat l'obra abans de escriurela y això li fa fer un paper que ell no volia desempenyar de cap de les maneres. Ho sentim, però no podem plorar.

—Estàn de venda a ca'n Bonavia, (Plasa del Plí, 5.) a 25 cèntims cada una, postals—fotografia dels autors Guimerà, Rusiñol, Iglesias, Crehuet, Roca y Roca, Roura, Pous y Pagés, Morató, Giol, Folch y Torres, Artís, Muntanyola, Burgas, Colomer, etc.—dels actors Borràs, (Enric,) Borràs (Jaume,) Codina, Gimenez, Piera, Guitart, Nolla, Santpere, Vinyas, Galceràn, Aymeric, Daroqui, Tor, Guixer, Bardem, Casals, Barbosa, Blanca, Bozzo, Puiggarí, etc. de les dames Morera, Parreño, Fremont, Baró, Xirgu, Daroqui, Plá, Buxadós, Mestres, etc.

—Demà, a l'Academia de Snt. Lluís G. d'Horta, els aficionats de la casa estrenaràn el drama en quatre actes *Entre vehins* y la parodia en un acte de R. Ribó y Vallriversa *Ditxosos vehins*.

¡HA SORTIT!

ELS SEGADORS DE POLONIA

EPISSODI EN UN ACTE Y EN VERS DE

JOSEP BURGAS

Preu: 50 cèntims.

La Escena Catalana

Revista Teatral.—Surte cada dissabte

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Un trimestre. 2 pessetes.—Un any: 7'50 pessetes

NÚMERO SOLT: 15 cèntims.

Pago a la bestreta

Redacció y Administració: Plasa del Plí, 5.—Barcelona